

Przemoc i procedura Niebieskie Karty

Przemoc

W świetle Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej jako **przemoc domową** należy rozumieć: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

1. a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;”.

Psychologiczna definicja przemocy to CELOWE I WYKORZYSTUJĄCE PRZEWAGĘ SIŁ DZIAŁANIE PRZECIW INNEJ OSOBIE, NARUSZAJĄCE PRAWA I DOBRA OSOBISTE, POWODUJĄCE CIERPIENIE I SZKODY.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. **JEST INTENCJONALNA**

Przemoc jest zamierzonym i świadomym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby.

2. **SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE**

relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza a osoba ją stosująca - silniejsza.

3. **NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE**

Osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa drugiej strony (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).

4. **POWODUJE CIERPIENIE I BÓL**

Osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie drugiej strony na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że będąc poddaną takiemu oddziaływaniu ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Procedura Niebieska Karta

Procedura została stworzona z myślą o relacjach, gdzie występuje przemoc.

Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskiej Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek

organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej, zgodnie z zasadą współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej

Jest skoordynowanym systemem pomocy z jednej strony oraz ściśle określoną ścieżką postępowania, która opiera się na czterech formularzach tj. **KARTACH A, B, C i D.**

Procedurę rozpoczyna poprzez wypełnienie **KARTY A** pracownik: Policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub lekarza. KARTA A zostaje wypełniona, gdy pracownik **ma podejrzenie**, że w danej relacji stosowana jest przemoc. Wtedy także osoba doświadczająca przemocy otrzymuje **KARTĘ B** zawierającą spisane informacje o: przemocy, o prawach jej przysługujących oraz adresy lokalnych miejsc pomocowych. Następnie KARTA A jest przekazywana do **Zespołu Interdyscyplinarnego**, który funkcjonuje w każdej gminie. Przewodniczący/a Zespołu przekazuje ją członkom tego Zespołu, który powołują dla tej sytuacji **Grupę Diagnostyczno - Pomocową**.

W skład Grupy Diagnostyczno - Pomocowej wchodzi przedstawiciele zawodów, którzy mogą być pomocni w tej, konkretnej sytuacji. Mogą to być np.: policjant, pracownik socjalny, psycholog szkolny, przedstawiciel organizacji pozarządowej udzielającej wsparcia, przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ale także kurator sądowy czy pracownik świetlicy środowiskowej. Grupa zapoznaje się z dokumentacją i zaprasza na spotkanie osobę doświadczającą przemocy. W trakcie tego spotkania ustalają wspólnie plan wsparcia – **KARTA C**, który w toku całej procedury jest monitorowany i ewentualnie modyfikowany stosownie do wydarzeń i potrzeb osoby doświadczającej przemocy.

Osoba stosująca przemoc jest także zaproszona na osobne spotkanie z grupą roboczą. Wówczas wypełniana jest **KARTA D**, która stanowi dokumentację z tego spotkania. Ma ono na celu wskazanie konsekwencji prawnych i psychologicznych stosowania przemocy oraz ukazać ścieżki zmiany zachowań. Ważnym czasem jest okres monitorowania i realizacji indywidualnego planu pomocy – wtedy członkowie grupy roboczej mają za zadanie wspierać osobę doświadczającą przemocy i ewentualnie korygować plan pomocy.

Procedura zostaje zakończona, **gdy ustanie przemoc** lub **powstaje uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu jej dalszego stosowania**. W sytuacji, gdy po zamknięciu procedury pojawiają się kolejne akty przemocy procedura **może zostać ponownie otwarta**.

PRZYDATNE STRONY INTERNETOWE:

- Ministerstwo Edukacji - www.men.waw.pl
- Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej- <https://www.gov.pl/web/rodzina>
- Ministerstwo Zdrowia - www.mz.gov.pl
- Fundacja Dzieci Niczyje -<https://fdcs.pl/>
- Rzecznik Praw Dziecka - <https://brpd.gov.pl/>
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" - <https://www.niebieskalinia.pl/>
- Fundacja Centrum Praw Kobiet - <https://cpk.org.pl/>
- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - <http://www.parpa.pl/>
- Pomoc pokrzywdzonym przestępstwem - <https://www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/>
- Stowarzyszenie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie - <https://www.niebieskalinia.org/>
- Lekarzu reaguj na przemoc - <http://www.lekarzureagujnaprzemoc.pl/>
- Polskie Towarzystwo Psychologiczne - www.ptp.org.pl
- Polskie Towarzystwo Psychiatryczne - www.psychiatria.org.pl
- Polskie Towarzystwo Dysleksji - www.ptd.edu.pl
- Komitet Ochrony Praw Dziecka - www.kopd.pl
- Dziecko w sieci - www.dzieckowsieci.pl
- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - www.parpa.pl
- Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii - www.kbpn.gov.pl
- Krajowe Centrum ds. AIDS - www.aids.gov.pl
- Strona dzieci - www.dzieci.org.pl
- Komitet Ochrony Praw Dziecka - www.kopd.pl
- Rzecznik Praw Dziecka - www.brpd.gov.pl